

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання –українська

Освітньо-професійна програма Облік і аудит

Код та найменування спеціальності 071 Облік і оподаткування

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти магістр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИКИ: Купріна Н.М., професор кафедри обліку та аудиту, д.е.н., доцент;
Васьковська К.О., доцент кафедри обліку та аудиту, к.е.н., доцент.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку та аудиту
Протокол від «12» травня 2022 р. № 17

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) Г'мя, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Голова ради /ПІДПИСАНО/ Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) Г'мя, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми /ПІДПИСАНО/ Наталія КУПРІНА
(підпис) Г'мя, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «30» травня 2022 р. № 11

Секретар Методичної ради університету /ПІДПИСАНО/ Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис) Г'мя, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

	Стр.
1 Пояснювальна записка	4
1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3 Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	5
2 Зміст дисципліни:	6
2.1 Програма змістовних модулів	6
2.2 Перелік практичних занять	7
2.3 Перелік завдань до самостійної роботи	7
3 Критерії оцінювання результатів навчання	7
4 Інформаційне забезпечення	9

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» – навчити здобувачів правильно визначити облікову політику підприємства, організувати діяльність облікового апарату, раціонально організувати процеси збору, обробки облікової інформації, її передачі та зберігання, а також методам організації контролю за збереженням цінностей і особливостям стандартизації бухгалтерського обліку.

В результаті вивчення курсу «Організація бухгалтерського обліку» студенти повинні:

знати: сутність методів і принципів, що використовуються при організації облікового процесу та облікової роботи на підприємствах України, основи діючого законодавства щодо організації бухгалтерського обліку; техніку й організацію бухгалтерського обліку; фінансову звітність підприємства і використання її для контролю та аналізу; облік активів підприємства та джерел їх формування; побудову системи обліку;

вміти: складати наказ про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства, складати посадові інструкції облікових працівників та керівництва бухгалтерського відділу, Положення про роботу структурного підрозділу підприємства – бухгалтерії, складати графіки документообігу, працювати з регістрами різних форм бухгалтерського обліку, організувати інвентаризаційну роботу, контроль за зберіганням ТМЦ та податковий облік, укладати угоди про матеріальну відповідальність, організувати облік бланків суворої звітності, складати регістри щодо передачі документів на зберігання, формувати електронний документообіг та електронний архіву бухгалтерських документів, облікових регістрів та звітності підприємства, використовувати положення Національних та Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при організації обліку на підприємстві.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування та освітньо-професійній програмі «Облік і аудит» підготовки магістрів.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК12*. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для

прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02.Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.

СК3.Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК8.Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК11.Здатність аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліково-аналітичної системи, системи контролю, аудиту та оподаткування підприємств переробної харчової та промисловості, рекреаційного та комерційного сектору.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПРН 4. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання

ПРН 7. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПРН14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації

ПРН 21*. Застосовувати результати аналізу і оцінки тенденцій і закономірностей розвитку для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, з їх подальшим адаптуванням до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку підприємств переробної харчової промисловості, рекреаційного та комерційного сектору.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Управлінський облік», «Адміністрування податків», «Звітність підприємства».

Послідовні – «Організація і методика аудиту», «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Облік зовнішньо-економічної діяльності», Облік, аналіз та аудит в системі управління конкурентоспроможністю підприємств харчової промисловості.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у першому семестрі денної та заочної форми навчання.

Кількість кредитів – 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 78

2.Зміст дисципліни**2.1. Програма змістових модулів**

№ теми	Зміст теми	Годин денна	Годин заочна
1	2	3	4
Змістовий модуль 1 – «Основи організації бухгалтерського обліку»			
1.	Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. (Суть процесу організації бухгалтерського обліку. Форми організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Етапи організації бухгалтерського обліку. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку. Суть облікової політики підприємства. Принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку. Наказ про Організацію бухгалтерського обліку та облікову політику).	2	2
2.	Організація діяльності облікового апарату (Централізована і децентралізована форми розподілу облікової роботи. Типи структури апарату бухгалтерії: проста, лінійно-штабна, комбінована. Організація робочого місця бухгалтера. Ергономічні вимоги до організації робочого місця бухгалтера. Методи розробки організаційно-правових регламентів. Посадові інструкції облікових працівників).	2	–
3.	Організація обробки облікової інформації (Поняття та дослідження документального процесу. Інвентаризація і типізація документів. Організація документообігу: поняття і етапи. Графоаналітичний метод, графіки документообігу. Основні етапи організації первинного обліку. Регістри бухгалтерського обліку: класифікація і призначення. Особливості формування робочого Плану рахунків. Організація забалансового обліку. Форми бухгалтерського обліку.	4	2
	Всього за 1 змістовим модулем	8	4
Змістовий модуль 2 – «Організація контролю за зберіганням цінностей, діловодства в бухгалтерії та зберігання документів».			
4.	Організація контролю за зберіганням цінностей (Організація матеріальної відповідальності, її види. Організація інвентаризації. Періодичність проведення інвентаризації за об'єктами. Порядок проведення інвентаризації).	2	–
5.	Діловодство бухгалтерії та організація архіву (Поняття і організація діловодства в бухгалтерії. Порядок складання організаційно-розпорядчих документів. Зберігання документів. Поточне зберігання документів. Принцип оформлення справ бухгалтерського архіву. Постійне зберігання документів. Організація вилучення документів. Утилізація документів. Зберігання електронних документів).	2	–
6.	Організація електронного документообігу, електронного архіву та утилізації електронних документів (Нормативне забезпечення організації електронного документообігу. Організація електронного документообігу та електронного цифрового підпису. Створення та склад реквізитів електронного документа. Виправлення помилок в	4	2

1	2	3	4
	<i>електронних документах. Доставка та технічна перевірка вхідного електронного документа та його реєстрація. Організація проходження електронних документів та їх виконання. Зберігання електронних документів: підготовка і оформлення електронних документів до оперативного зберігання та підготовка справ до передавання на архівне зберігання. Знищення електронних документів).</i>		
	Всього за 2 змістовим модулем	8	2
	Разом з дисципліни	16	6

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичного заняття	Години	
		денна	заочна
1.	Основи організації бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.	4	2
2.	Організація діяльності облікового апарату.	2	–
3.	Організація обробки облікової інформації.	2	2
4.	Організація контролю за зберіганням цінностей.	2	–
5.	Діловодство бухгалтерії та організація архіву.	2	–
6.	Організація електронного документообігу, електронного архіву та утилізації електронних документів.	2	2
	Всього	14	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми теми	Кількість годин	
		форма навчання	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами:	14	22
	Тема 1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.	2	2
	Тема 2. Організація діяльності облікового апарату.	2	4
	Тема 3. Організація обробки облікової інформації.	2	4
	Тема 4. Організація контролю за зберіганням цінностей.	2	4
	Тема 5. Діловодство бухгалтерії та організація архіву.	2	4
	Тема 6. Організація електронного документообігу, електронного архіву та утилізації електронних документів.	4	4
2.	Підготовка до практичних занять:	18	22
	Тема 1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.	4	2
	Тема 2. Організація діяльності облікового апарату.	2	4
	Тема 3. Організація обробки облікової інформації.	4	4
	Тема 4. Організація контролю за зберіганням цінностей.	2	4
	Тема 5. Діловодство бухгалтерії та організація архіву.	2	4
	Тема 6. Організація електронного документообігу, електронного архіву та утилізації електронних документів	4	4
3.	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції:	18	24
	Тема 2. Організація діяльності облікового апарату.	–	4
	Тема 3. Організація обробки облікової інформації (реєстри бухгалтерського обліку)	10	6

1	2	3	4
	Тема 4. Організація контролю за зберіганням цінностей.	4	6
	Тема 5. Діловодство бухгалтерії та організація архіву.	4	8
4.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	10	10
	Разом з дисципліни	60	78

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – екзамен

Нарахування балів за виконання змістового модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	<i>min</i> д/з	<i>max</i> д/з	Кільк. робіт, одини ць	Сумарні бали		Кільк. робіт, оди- ниць	Сумарні бали	
		<i>min</i>		<i>max</i>	<i>min</i>		<i>max</i>	
1й семестр								
МОДУЛЬ 1 – Основи організації бухгалтерського обліку								
Робота на практичних заняттях (вхідний контроль, усне опитування, тестові завдання)	6/10	10/20	4	24	40	2	20	40
Опрацювання тем, не винесених на лекції	-/15	-/25	–	–	–	–	15	25
Проміжна сума	–	–	–	24	40	–	35	65
Виконання індивідуальних завдань	6/-	10/-	5	30	50	–	–	–
Модульний контроль	-/25	-/35	–	–	–	1	25	35
Рейтинг за творчі здобутки	–	–	–	6	10	–	–	–
Оцінка за модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
МОДУЛЬ 2 – Організація контролю за зберіганням цінностей, діловодства в бухгалтерії та зберігання документів								
Робота на практичних заняттях (усне опитування, тестові завдання)	10/15	15/20	3	30	45	1	15	20
Опрацювання тем, не винесених на лекції	-/20	-/35	–	–	–	1	20	35
Проміжна сума	–	–	–	30	45	–	35	55
Виконання індивідуальних завдань	20/4	35/6	1	20	35	–	–	–
Модульний контроль	-/25	-/45	–	–	–	1	25	45
Рейтинг за творчі здобутки	–	–	–	10	20	–	–	–
Оцінка за модуль 2	–	–	–	60	100	–	60	100
Разом з дисципліни			60...100			60...100		

4. Інформаційні ресурси

Базові (основні)

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Затверджено постановою Верховної Ради України від 16 липня 199 р. № 996 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

2. Закон України «Про електронні довірчі послуги» № 2155-VIII від 2017 року (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 2003 року (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

4. Інструкція Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. Наказом Міністерства фінансів України № 433 від 28 березня 2013 р. за станом на 30.12.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>(дата звернення: 02.05.2022 р.).

6. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Затв. наказом Мінфіну від 27.06.2013 р. № 635 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

7. Наказ Міністерства Юстиції України «Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затверджено від 11.11.2014 р. №1886/5 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1421-14#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

8. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм для відображення результатів інвентаризації» від 17.06.2015 р. № 572 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Мінфіну від 07.02.2013 р. №73 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

11. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/> (дата звернення: 02.05.2022 р.).

12. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Блакита, І. О. Гладій, О. М. Дзюба, О. Т. Бровко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Вінниц. торг.-екон. ін-т. Київ: ЦУЛ, 2014. 288 с.

13. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Гельветика, 2016. 392 с.

14. Купріна Н.М. Організація управлінського обліку: аспект стратегічного управління // Розвиток фінансової системи сучасного підприємства: обліково-аналітичний аспект: монографія. За заг. ред. д.е.н. В.В.Немченка. Одеса, Фенікс. 2017. С.119-126.

15. Купріна Н.М., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О., Величко О.М. Обороти активи в системі управління підприємства: сучасні аспекти обліку, аналізу та аудиту // Економіка харчової промисловості. 2021. Т. 13, вип. 2. С. 50-57. doi: 10.15673/ie.v13i2.2040.

16. Науково-методичні аспекти обліково-аналітичної системи підприємства: [Текст] : монографія / В. В. Немченко, Ф. А. Трішин та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса: Фенікс, 2016. 352 с.

17. Науково-методичні засади оцінки бізнесу в умовах євроінтеграції: [Текст] : монографія / за заг.ред. д.е.н., проф. В.В. Немченко: Одес. нац. акад. харч. технологій. – Харків, Видавництво «Іванченко І.С.», 2019. 214 с.

18. Обліково-аналітичне забезпечення в умовах управління фінансовоекономічною безпекою підприємства [Текст] : монографія / за заг.ред. доктора екон.наук, проф. В.В.Немченко; Одеська національна академія харчових технологій. Одеса: Фенікс, 2015. 360 с.

19. Розвиток фінансової системи сучасного підприємства: обліково-аналітичний аспект [Текст]: монографія / В. В. Немченко, Л. В. Іванченкова та ін ; за заг.ред. д.е.н., проф. В.В. Немченко: Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса: Фенікс, 2017. 272 с.

20. Фінансовий облік-1 [Текст] : навч. посіб./Є.Ю. Шара, О.О. Бідюк, Н. В. Гуріна, І. Є. Соколовська-Гонттаренко ; Держ. податкова адмін. України, Нац. ун-т держ. податкової служби України. Київ : ЦУЛ, 2016. 408 с.

Додаткові:

1. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищ. навч. закл. / Ф.Ф. Бутинець та ін.; під заг. ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.

2. Бухгалтерський облік: навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.

3. Карпушенко М.Ю. Організація обліку : [навч. посіб.] / М. Ю. Карпушенко ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2011. 239 с.

4. Ковальова Т.В. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / Ковальова Т. В., Бровко В. М., Савченко Т. В. ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : ХНАДУ, 2017. 175 с.
5. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102с.
6. Кужельний М.В. Організація обліку : [підручник для студ. вищ. навч. закл.] / М. В. Кужельний, С. О. Левицька. К. : Центр учбової л-ри, 2010. 352 с.
7. Кузь В.І. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / В. І. Кузь ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 223 с.
8. Кундря-Висоцька О.П. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / О. П. Кундря-Висоцька, О. В. Москаленко, М. О. Сулима ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). Київ : УБС НБУ, 2015. 298 с.
9. Левицька С.О. Організація обліку : [навч. посібник] / С. О. Левицька ; Національний ун-т водного господарства та природокористування. Рівне: НУВГП, 2008. 219 с.
10. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві від А до Я : [практ. керівництво]. Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2016. 95 с.
11. Організація бухгалтерського обліку: [навч. посібник, 2-е вид., доп. і перероб] / Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун, С. М. Шулепова. Житомир: ЖІТІ, 2010. 576 с.
12. Організація бухгалтерського обліку (практикум) : навч. посіб. / Додонова М.В. та ін.; під ред. Майданевича П.М., Додонової М.В. Сімф.: Фенікс, 2009. 324 с.
13. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Д. Чацкіс, Е. С. Гейєр, О. А. Наумчук, І. О. Власова; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Ін-т обліку і фінансів, Каф. бух. обліку. 2-е вид. Донецьк : ДонНУЕТ. 2010. 473 с.
14. Організація обліку: зб. тест. завдань для студ. спец. 7.050106, 8.050106 «Облік і аудит» / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; уклад.: Стеців І. І. та ін. Л. : Вид-во Львів. комерц. академії, 2010. 42 с.
15. Островерха Р.Е. Організація обліку: навч.-метод. посіб. / Державна податкова адміністрація України, Національний ун-т держ. податкової служби України. Ірпінь : [б.в.], 2008. 318 с.
16. Островерха Р.Е. Організація обліку: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2012. 568 с.
17. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К., 2012. 647 с.
18. Яценко В.М. Організація обліку: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / В. М. Яценко, А. В. Гриліцька ; Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2009. 159 с.
19. Bondarenko S., Shlafman N., Kuprina N., Kalamani O., Moravska O., Tsurkan N. Planning, Accounting and Control as Risk Management Tools for Small Business Investment Projects / Emerging Science Journal. Vol 5, №5 (2021), P.650-666.

URL: <https://www.ijournalse.org/index.php/ESJ/article/view/595>. (дата звернення 01.05.2022 р., Scopus).

20. Навчально-методичний кабінет кафедри обліку та аудиту ОНТУ, ауд. А301.

21. Бібліотека ОНТУ.

22. Одеська національна наукова бібліотека.

23. Національна бібліотека України ім. Вернадського:
<http://www.irbisnbuv.gov.ua>.

Сайти мережі Internet:

1. [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

2. [http:// www.dtk.com.ua](http://www.dtk.com.ua).

3. [http:// www.liga.com.ua](http://www.liga.com.ua).

4. <http://www.glavbukh.ua>

5. <http://www.vobu.com.ua>

6. <http://buhgalter911.com/>